

Pasaulį užklupusi COVID-19 pandemija paralyžiavo nemažą dalį verslų. Tačiau technologinės įmonės, kuriančios inovatyvius produktus, šią situaciją išnaudoja maksimaliai: Lietuvos startuolių kūrėjai teigia vos spėjantys reaguoti į klientų užsakymus. Augančios apyvartos metų pradžioje leido samdyti daugiau darbuotojų, o atsiradus naujiems rinkos poreikiams greitai buvo pasiūlyti nauji sprendimai ir paslaugos.

Dar kovo mėnesį atliktos „Startup Lithuania“ startuolių apklausos duomenimis buvo matyti, kad šiuo neįprastu metu, didžiausią produktų ir paslaugų paklausą bei galimybes plėsti verslą mato edukacinių technologijų, e-komercijos, telemedicinos, prekių pristatymo į namus ar kibernetinio saugumo sektorių įmonės bei žaidimų industrijai priklausantys inovatyvūs verslai.

„Nuolat sekame padėti šalyje ir žinome, kad dalis startuolių tikrai patiria iššūkių šiame etape. Tačiau džiugi žinia ta, kad didžioji dalis Lietuvos startuolių šią krizę laiko galimybe auginti pardavimus, tikisi, kad susilpnėję konkurentai leis jiems užimti didesnę rinkos dalį ir dar sparčiau augti. Pastebime ir tai, kad inovatyvūs verslai šiuo metu nuolat ieško naujų darbuotojų – o tai pozityvus signalas, rodantis įmonių plėtrą. Ir nors pasaulinės tendencijos rodo, kad 4 iš 10 startuolių tikėtina išnyks per artimiausius 3 mėnesius, jeigu nepritrauks papildomo finansavimo, Lietuvoje vaizdas pozityvesnis. Mūsų šalies startuoliai greitai prisitaiko prie esamos situacijos, o daugiausia išloš tie, kurie greitai pasiūlys karantino metu aktualius sprendimus sprendžiančius visuomenės, valstybės ir verslo problemas,“ – situaciją komentuoja Roberta Rudokienė, VŠĮ „Versli Lietuva“ startuolių ekosistemos plėtros padalinio „Startup Lithuania“ vadovė.

„Verslios Lietuvos“ analitikų duomenimis, startuolių kuriamų aukštos pridėtinės vertės prekių ir paslaugų eksportas per pirmąją šių metų ketvirtį siekė 137,4 mln. eurų. Tuo pat metu pernai šis skaičius buvo kur kas mažesnis (86,9 mln. eurų). Be to, per pirmąją 2020 metų ketvirtį Lietuvos startuolių pardavimai siekė 179,8 mln. eurų, o tai yra 55 proc. daugiau nei ankstesniais metais tuo pačiu laikotarpiu.

Pagal naujausius „Unicorns.lt“ duomenis, startuolių įmonėse šiuo metu stabiliai auga pardavimai, darbuotojų skaičius ir jų atlyginimai. 2020 metų pirmą ketvirtį startuolių įmonėse dirbo 8476 darbuotojai, o jų uždarbis siekė 2,4 tūkst. eurų (Bruto). Praėjusiais metais tuo pačiu metu inovatyvių verslų darbuotojų skaičius siekė 6926 Eur, o atlyginimas 2,3 tūkst. eurų (Bruto).

„Nors metų pradžios duomenys ir džiugina, turbūt tikrąją COVID-19 įtaką startuoliams pamatysime įvertinę antro ketvirčio rezultatus. Net ir prisitaikiusiems prie situacijos startuoliams sudėtingiau tapo pritraukti investicijas – pandemijos akivaizdoje investuotojai peržiūrėjo savo investavimo strategijas, uždarytos valstybių sienos apriboja užsienio investicijų pritraukimo galimybes. Tikėtina, kad antrą ketvirtį matysime ir pandemijos įtaką darbuotojų skaičiaus mažėjimui, kuomet startuoliai sieks minimizuoti kaštus,“ – teigia R. Rudokienė.

Per 36 valandas reorganizavo savo veiklą trijose šalyse

Kurjerio paslaugas per vieną valandą teikiantis startuolis „ZitiCity“ tikina, kad greita reakcija į pasikeitusią situaciją ir įmonės lankstumas padėjo stipriai užauginti pardavimus tiek Lietuvoje, tie kitose šalyse.

„Paskelbus karantiną, saugumas mūsų versle tapo pirmuoju prioritetu. Per 36 valandas reorganizavome veiklą visuose savo Prancūzijos, Lietuvos ir Estijos miestuose, kuriuose veikiamo. Įvedėme bekontaktį prekių atsiėmimą, pristatymą ir tapatybės patvirtinimą. Panaikinome grupinius naujų kurjerių apmokymus – skaitmenizavome visą mokymų ir klientų aptarnavimo kokybės užtikrinimo procesą. Be to, Prancūzijoje karantinas buvo itin griežtas – kurjeriams buvo draudžiama laukti užsakymų gatvėse, todėl kartu su klientais turėjome tiksliai suplanuoti pristatymus iš anksto.

Tokie greiti sprendimai itin pasiteisino, o bendras mūsų paslaugų vartojimas visose šalyse kovo mėnesį augo 45 proc. Todėl ketiname nesustoti ir šiuo metu taip pat pradedame agresyvios plėtros etapą, investuojame septynženklę sumą į unikalią tos pačios dienos pristatymo infrastruktūrą ir technologiją,“ – pasakoja Laimonas Noreika, startuolio „ZitiCity“ įkūrėjas ir vadovas.

Karantino metu naujų darbuotojų skaičius įmonėje išaugo iki 10 proc.

Elektroninės komercijos produktą vystančio startuolio „Omnisend“ įkūrėjas ir vadovas Rytis Lauris teigia, ši pandemija ilguoju laikotarpiu jų verslui suteiks milžiniškas galimybes, nes elektroninė komercija globaliu mastu sparčiai auga.

„Neseniai mačiau grafiką, kad per pastaruosius 10 metų visa JAV elektroninė prekyba išaugo nuo 6 iki 16 proc., o per pastaruosius kelis mėnesius prekybos mastai ūgtelėjo iki 25 proc. „Omnisend“ yra tas produktas, kuris aptarnauja elektronines prekybos verslus, tai ateities galimybių iš tiesų matome labai daug: per karantiną aktyviai samdėme naujus žmones – šiuo metu kolektyvą padidinome 10 proc.“ – pasakoja R. Lauris.

Kalbėdamas apie įmonės pardavimus, Rytis Lauris atskleidžia, kad jų situaciją šiuo klausimu stipriai lemia klientų (e-parduotuvių) padėtis, tad Kinijos užsidarymas pakoregavo „Omnisend“ pardavimus: „Mūsų atveju situacija buvo tokia, kad vasario mėnesį užsidarius Kinijai ir jos fabrikams, sutrikus tiekimo grandinėms, mūsų įmonės pardavimai krito, bet nuokovo, kuomet Kinija atsidarė, o Vakarai užsidarė pardavimai vėl ėmė augti. Palyginus šių metų kovo mėnesį su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu – mūsų augimas paspartėjo apie 25 proc.“

Pasaulinė krizė tapo galimybe įmonėms parodyti savo socialinę atsakomybę

Elektroninio marketingo sprendimus įmonėms teikiančio lietuviško startuolio „MailerLite“ atstovai teigia, kad visuotinio karantino metu pardavimai toliau stabiliai augo. Tačiau atsižvelgiant į pasaulinę situaciją kompanija nusprendė daliai įstaigų leisti naudotis jų platforma nemokamai.

„Kadangi dirbame globalioje rinkoje ir supratome, kaip šiuo metu svarbu yra bendravimas su bendruomene, nusprendėme savo paslaugas nemokamai teikti visoms sveikatos, švietimo bei valstybinėms organizacijoms. Taip „MailerLite“ paslaugomis pradėjo naudotis Graikijos švietimo ministerija, kalbų bei programavimo mokyklos, Kauno technologijų, Kembridžo, Kolumbijos ir Bukarešto universitetai, poliklinikos, plaučių ventiliatorius kuriančios bei gydytojus vienijančios organizacijos visame pasaulyje,“ – pasakoja Ilma Nausėdaitė, startuolio „MailerLite“ operacijų vadovė.

